

Dosarul nr. 3ra-1059/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, prin intermediul reprezentantului său, avocat Arina Țurcan-Donțu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, terți XXXXXXXXXXXXXXX și Serviciul Vamal, cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 februarie 2020, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, terți XXXXXXXXXXXXXXX și Serviciul Vamal, cu privire la anularea deciziei nr. 208/19 din 21 ianuarie 2020.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 23 octombrie 2019, a depus la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității plângere privind constatarea hărțuirii pe criteriu de sex/gen și a discriminării pe criteriu de gen și statut matrimonial în realizarea dreptului la viață privată (realizare personală și profesională).

Reclamanta XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX consideră că este discriminată la locul de muncă de către reclamatul XXXXXXXXXXXXXXX pe criteriul de gen/sex și statut matrimonial, bazat pe stereotipurile și prejudecățile de gen. În special, petiționara invocă că Șeful Direcției organizare control vamal și facilitarea comerțului din cadrul Serviciului Vamal, reclamatul XXXXXXXXXXXXXXX a promovat în raport cu XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX o atitudine discriminatorie, sub forma hărțuirii pe criteriu de sex/gen și statut matrimonial, la bază fiind stereotipurile de gen.

Raportând circumstanțele de fapt relatate la prevederile legale enunțate supra, reclamanta este de părere că Decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 208/19 din 21 ianuarie 2020 în cauza nr. 208/19 a fost emisă cu încălcarea normelor privind procedura de

examinare a plângerilor, de emitere și comunicare a deciziilor Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, or, ședințele Consiliului din 04 decembrie 2019 și 18 decembrie 2019 la care s-a examinat plângerea petiționarei XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX au avut loc cu încălcarea cerinței privind întrunirea cvorumului necesar (4 membri), deoarece la aceste ședințe, conform proceselor-verbale, a participat doar un singur membru Ian Feldman sau la anumite etape doi membri - Ian Feldman și Evghenii Alexandrovici Galușciapov.

În partea ce ține de ilegalitatea pe fond a actului administrativ contestat, reclamanta invocă că hârțuirea devine o formă de discriminare când sunt întrunite cumulativ următoarele elemente: 1. Comportament sau acțiune nedorită, bazată pe 2. Criteriu protejat; 3. Scopul de a crea atmosferă ostilă, umilitoare, degradantă sau ostilă de lucru și 4. Ca efect sau rezultat duce la lezarea demnității.

Reclamanta susține că faptele indicate în plângere și în înscrisurile depuse pe caz, precum și explicațiile ei care au fost date în cadrul audierilor, permit petiționarei să afirme că atitudinea șefului său față de reclamantă manifestată prin adresarea glumelor cu tentă sexuală, avansuri sexuale și intimidarea ei prin atingeri nedorite, constituie un comportament nedorit. Faptul că comportamentul șefului său față de reclamantă îi erau nedorite, se probează prin rapoartele depuse de ultima și dezacorduri exprimate de aceasta pe numele șefului său.

În drept, și-a întemeiat cererea pe prevederile art. 15 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 121/2012, pct. 63-66 al Legii nr. 298 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, art. 196, art. art. 208, art. 209, art. 211, art. 212, art. 224 alin (1) lit. a), b), d) din Codul administrativ.

Prin hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, terți XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX și Serviciu Vamal cu privire la anularea actului administrativ. S-a anulat decizia nr. 208/19 din 21 ianuarie 2020 a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

La 10 februarie 2021, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, iar pe 23 februarie 2021 a declarat apel XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX. Apelanții au solicitat admiterea apelului declarat, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată de reclamantă.

Prin decizia din 14 iulie 2021 Curții de Apel Chișinău, s-au admis cererile de apel declarate de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității. S-a casat hotărârea din 2 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și pe cauza dată s-a dat o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, terți XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX și Serviciul Vamal cu privire la anularea actului administrativ, a fost respinsă.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe referitoare la

temeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile pct. 62 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, anexă la Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21 decembrie 2012, potrivit căroră, în urma audierilor și examinării tuturor datelor, informațiilor și documentelor legate de acțiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plîngerea sau autosesizarea, membrul raportor întocmește un proiect de decizie, pe care îl prezintă Consiliului spre aprobare. Ca urmare, din sensul normelor enunțate analizate în ansamblu, rezultă faptul că prezența unui număr de cel puțin 4 membri ai Consiliului este necesar doar pentru ședințele de deliberare ale Consiliului, dar nu și pentru cele de examinare a plîngerilor (ședințe de audieri). Or, ședințele de audieri nu se raportează la situația de întrunire a organului colegial, în cadrul căruia se discută aspecte organizatorice.

Contrar argumentelor invocate de partea reclamantă, cvorumul este solicitat doar pentru ședințele de deliberări, fapt ce rezultă și din sensul pct. 50 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului, aprobat prin Legea nr. 298/2012, care prevede că, în procesul de soluționare a plîngerii, membrul raportor este asistat de un funcționar din cadrul aparatului administrativ al Consiliului.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței, instanța de control judiciar a constatat că autoritatea publică a respectat procedura legală de emitere a actului administrativ, iar motive de anulare a acestuia nu au fost constatate, hotărîrea Consiliului fiind adoptată în ședința de deliberare din 21 ianuarie 2020.

La 28 iulie 2021, reprezentanta recurenteii XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, avocata Arina Țurcan-Donțu, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 171), iar la 11 august 2021, a depus motivarea recursului (f.d. 184).

În susținerea recursului, a opinat că decizia instanței de apel este una absolut neîntemeiată, instanța interpretînd și aplicînd eronat normele de drept material și procedural, concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Supune criticii constatarea Curții de Apel Chișinău privind necesitatea întrunirii cvorumului de cel puțin 4 membri ai Consiliului doar pentru ședințele de deliberare ale Consiliului, dar nu și pentru cele de examinare a plîngerilor (ședințe de audieri). Or, ședințele de audieri nu se raportează la situația de întrunire a organului colegial, în cadrul căruia se discută aspecte organizatorice.

Consideră că, în ședințele din 04 decembrie 2019 și 18 decembrie 2019 de examinare a plîngerii depuse de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, Consiliul a acționat ilegal, deoarece aceste ședințe nu au fost deliberative, fiind petrecute în lipsa cvorumului. Or, în aceste ședințe au participat doar 2 membri, în timp ce pct. 11 al Regulamentului (Legea nr.298/21.12.2012) stabilește numărul minim necesar de 4 membri pentru întrunirea valabilă a Consiliului.

În opinia recurenteii, instanța de apel nu s-a expus asupra alegațiilor ce se referă la încălcarea art. 63 al legii nr. 298 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Art. 63 al Legii nr. 298 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea

discriminării și asigurarea egalității, care statuează că Consiliul deliberează în ședință închisă, ședința de deliberare poate avea loc în aceeași zi sau la o dată ulterioară, stabilită de Consiliu, dar nu mai târziu de 5 zile de la data ședinței.

Potrivit materialelor cauzei, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX a depus plângerea la data de 23 octombrie 2019, iar emiterea hotărârii nemijlocite a avut loc la data de 21 ianuarie 2020.

Recurenta consideră Decizia Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2021 ca fiind ilegală și neîntemeiată, transgresând principiul fundamental consfințit la art. 6 și art. 7 din CEDO, în particular: - „dreptul la un proces echitabil” și „principiul legalității”.

Pentru aceste motive, solicită recurenta casarea integrală a deciziei din 14 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii, prin care să fie dispusă menținerea hotărârii instanței de fond.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 iulie 2021, fiind notificată reprezentantei recurente pe 6 august 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 179), iar avizul expediat recurente XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX a fost returnat cu inscripția „nereclamat” (f.d. 182-183). Astfel, recursul și motivarea acestuia depuse la 28 iulie 2021 și, respectiv, 11 august 2021, sînt în termen.

La 26 octombrie 2021, în adresa intimațiilor Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX și Serviciul Vamal, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Astfel, prin referința depusă la 19 noiembrie 2021, intimatul XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX a solicitat instanței declararea inadmisibilității recursului, în temeiul art. 246 alin. (2) Cod administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, prin intermediul reprezentantului său, avocat Arina Țurcan-Donțu, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la

temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței

CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, prin intermediul reprezentantului său, avocat Arina Țurcan-Donțu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, prin intermediul reprezentantului său, avocat Arina Țurcan-Donțu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu